

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 44. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297887984/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Nogle Dage forsvandt saaledes i en bestandig Afveksling af Forneyelser, der vare det desto mere for den gode Panthakak, da de alle var anstændige, alle saa fiint, saa noye forbundne med Andagtsens Øvelser, at disse ærværdige og strænge og hines yndige og muntre Udseende paa en umærkelig og for ham hidindtil ubegribelig Maade blandede sig med hinanden, til begges større Skjønhed og Fordeel – Dette bragte ham til, i det mindste paa nogen Tid at glemme sine menneske-fiendlige Fordomme, og han skulde maaskee tilsidst have forsonet sig med Jorden, og tilstaaet, at den havde sine Lyksaligheder, der som ikke en af de meest uventede Hændelser, havde for evig udslukket endog den mindste Gnist af denne Formodning i hans Bryst – En Upasselighed, der nødte ham til at vogte Kammeret, havde allerede i nogle Dage erindret ham om, at han ikke var i den beste Verden. – Dog var den ham selv i visse Maader behagelig, da den hvert Øyeblik skaffede ham et nyt Beviis paa hans Vens kjærlige og utrettelige Omhyggelighed – Men nu var det den sidste Løbedag, og Herr Panthakak var noget forlegen imellem at vove sin Helbred, eller sin Vexsel – Hans Ven, som mærkede det hjalp ham snart af denne Betryk – Han tilbød sig at hente Kjøbmanden – eller, sagde han – om De heller vil, saa kan jeg tage imod Pengene – her seer temmelig uordentligt og fattigt ud, lagde han sukkende til, og jeg har mine Aarsager, hvorfor jeg nodig vilde, at denne Mand eller nogen af hans skulde see mine Omstændigheder – Han er altfor godhjertet – Han vilde kun under Navn af Forskud paanøde mig Gaver, som jeg ikke kunde tage mod, uden at fornærme hans Børn – Herr Panthakak blev ret vred paa et Glimt af Mistanke, der imod hans Villie, var saa at sige føeret forbi hans Sjæl, ved den første Lyd af dette Tilbud – Han kaldte det nedrigt, og betroede uden videre Betænkning sin Vexsel med behørig Fuldmagt til Broder Vögellein, som besaa den, sukkede og forsvandt –

To Timer var nu næsten forløbene, siden han gik, som Herr Panthakak syntes – thi han havde givet ham sit Guid-Uhr med, at han ikke skulde forsonne Frue von Unders Bede-Time – og vor Syge fandt, at Tiden blev ham lang i sin Vens Fraværelse – Den tredje gik, og han regnede ud, at Herr Vögellein maatte have faaet Forfald – Den fjerde, og han erindrede sin Vexsel – – Den femte, og han blev uroelig – Men da nu Natten kom, uden at nogen Vögellein lod sig see, hvad kunde da være saa forvirret som Panthakaks Sinds-Forfat-

ning? – Han var i en bestandig Bevægelse – Han gik frem og tilbage, tvang sig til at synge et Stykke, tog en Priis Tobak, kastede Daasen paa Gulvet, satte sig ned, forandrede hvert Øyeblik sin Stilling, sprang op igen, greb i Lommen efter sit Uhr, erindrede at Broder Vögellein havde det, løb til Vinduet, fandt efter at have vendt Øynerne nogle Minuter, mod den Gade, som Broder Vögellein skulde komme fra, at det var belmørkt, løb til Døren – til Trappen – tilbage igen – og maatte engang over den anden: Nu – – skulde han dog ikke komme snart? – – Endelig overvandt den Mistanke ham, som han længe af alle Kræfter havde søgt at bestride – Endnu hidindtil havde han, i Henseende til sin Vexsel, og vi tør sige endnu meer til sin Vens Ærlighed, haabet; men nu kunde han ikke gøre andet for ham, end ønske, at ham maatte være tilstødt en eller anden Ulykke, som at blive arresteret, eller at have brugked et Been, eller slikt – Saaledes tilbragte Panthakak en Nat, der syntes ham at være den længste Vinter-Nat, endskjønt det var langt ud paa Foraaret –

Han biede ikke, til Folk var ret opstaaet, førend han, uden at tænke paa sin Sygdom, sprang hen til Kjøbmanden. Om Herr Vögellein havde været der, om han havde faaet pengene, om ham ikke var tilstødt nogen Ulykke, og hvor han var, alt dette spurgte han allerede i Døren om, og blev ved i samme Aandedræt, at beklage sig, at undskyldte sig og endelig at ønske en god Morgen – Kjøbmanden, da han endelig kunde forstaae ham, forsikkrede ikke allene, men beviiste og langt omstændeligere, tydeligere og lovformeligere, end Panthakak skjottede om, at han havde betalt de 400 Gylden i god gangbar Mynt, og at Herr Vögellein, som han ellers kjendte lidet eller intet til, var frisk og vel og ved sin fulde Forstand, da han forlod ham – »Det skulde gjøre mig out, blev han ved, om De var narret – men Panthakak var allerede ude af Døren og i den anden Gade; og uden at vide hvorledes, befandt han sig, hos den naadige Frue von Under – Han spurgte skjælvende om de ikke havde seet Herr Vögellein, og uden at oppebie Svar, udøste han sit heele Hjerter, og fortalte alt det, som han frygtede for – Ih! – – nu kan man dog see, sagde Fruen, saa har han og bedraget Dem – Frøkenen fortalte, at de i dette Øyeblik havde faaet at vide, at han var reyst i gaar med Posten til Geneve, og at han, ventelig af Glemsomhed havde taget 1000 Rixdaler med sig af hendes Fædrene-Arv, som hendes Mama havde betroet ham til at sætte ud. – Panthakak var hverken slettænkende eller letsindig nok til at finde